

ИЗВЈЕШТАЈ
о оцјени урађене докторске дисертације

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовано комисију: Сенат Универзитета у Бањој Луци

Датум именовања комисије: 04.07.2024.

Број одлуке: 02-04-3.1453-54/24

Чланови комисије:

1.	Санел Хаџиахметовић Јурида	ванредни професор	Језици и књижевности и културе, специфични језици – енглески језик
	Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
	Филозофски факултет Универзитета у Тузли		предсједник, ментор
	Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
2.	Емир Мухић	ванредни професор	Језици и књижевности и културе, специфични језици – енглески језик
	Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
	Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци		члан, коментор
	Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
3.	Далибор Кесић	редовни професор	Језици и књижевности и културе, специфични језици – енглески језик
	Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
	Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци		члан
	Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
4.	Јелена Шајиновић Новаковић	ванредни професор	Језици и књижевности и културе, специфични језици енглески језик
	Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
	Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци		члан
	Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији

2. ПОДАЦИ О СТУДЕНТУ

Име, име једног родитеља, презиме: Ненад (Родољуб) Блаженовић

Датум рођења: 12. 11. 1993.

Мјесто и држава рођења: Бања Лука, Босна и Херцеговина

2.1. Студије првог циклуса или основне студије или интегрисане студије

Година уписа:	2014.	Година завршетка:	2018.	Просјечна оцјена током студија:	8,59
---------------	-------	-------------------	-------	---------------------------------	------

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/и: Филолошки факултет

Студијски програм: Енглески језик и књижевност

Стечено звање: професор енглеског језика и књижевности

2.2. Студије другог циклуса или мастер студије

Година уписа:	2018.	Година завршетка:	2019.	Просјечна оцјена током студија:	9,22
---------------	-------	-------------------	-------	---------------------------------	------

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/и: Филолошки факултет

Студијски програм: Енглески језик и књижевност

Назив завршног рада другог циклуса или магистарске тезе, датум одбране: Промјене у личности двојезичних говорника сагледане кроз призму појмовних метафора: студија случаја Новака Ђоковића, 19.09.2019.

Ужа научна област завршног рада другог циклуса или магистарске тезе: специфични језици – енглески језик

Стечено звање: мастер енглеског језика и књижевности

2.3. Студије трећег циклуса

Година уписа:	2020.	Број ECTS остварених до сада:	85	Просјечна оцјена током студија:	9,71
---------------	-------	-------------------------------	----	---------------------------------	------

Факултет/и: Филолошки факултет

Студијски програм: Наука о језику

2.4. Приказ научних и стручних радова студента

РБ	Подаци о референци	Категорија ¹
1.	Blaženović, N., Muhić, E. (2020). Once Upon a Time in the Realm of Notions: the Conceptualisation of Novak Djokovic-Inspired Personality Shifts. FREESIDE EUROPE ONLINE ACADEMIC JOURNAL. Orosháza: Kodolányi János University, 2020-2-2. DOI 10.51313/Freeside-2020-2-2	Оригиналан научни чланак, штампан у цјелини
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		ДА
РБ		Категорија
2.	Muhić, E., Blaženović, N. (2020). Phonemes liminal: lost and regained in interlanguage. In Babić, Ž., Bijelić, T., Penda, P. (ed.), Beyond Hermeneutics: Challenging Traditional Approaches to Literary and Linguistic Studies: CELLS Thematic Issue. University of Banja Luka, Faculty of Philology, 111-120.	Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		ДА
РБ		Категорија
3.	Hadžiahmetović Jurida, S., Blaženović, N., & Muhić E. (2023). Students' phonemic transcription error analysis: A case study in Tuzla and Banja Luka English departments, SCIENCE International journal, 2(4), 125-132	Scopus, DOAJ, ERIH PLUS, CEEOL
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		ДА
РБ		Категорија
4.	Blaženović, N., Hadžiahmetović Jurida, S., & Muhić E. (2023). Leading by Serving: Exploration and use of the "Leader is Servant" Metaphor. Društvena i tehnička istraživanja, IX(2), 114–136.	Scopus, DOAJ, ERIH PLUS, CEEOL
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		ДА
РБ		Категорија
5.	Blaženović, N., Hadžiahmetović Jurida S., & Muhić, E. (2024). English word formation on the internet, SCIENCE International journal, 3(1), 33-41.	Scopus, DOAJ, ERIH PLUS, CEEOL

¹ Категорија се односи на оне часописе и научне скупове који су категорисани у складу са Правилником о публикавању научних публикација („Службени гласник РС”, бр. 77/17) и Правилником о мјерилима за остваривање и финансирање Програма одржавања научних скупова („Службени гласник РС”, бр. 102/14) односно припадност рада часописима индексираним у свјетским цитатним базама.

Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		ДА	
РБ		Категорија	
6.	Blaženović, N., Muhić, E., & Hadžiahmetović Jurida S. (2024). Healing Discourse in IT Management: Unveiling the Power of the “Leader is Healer” Metaphor, SCIENCE International journal, 3(2), 9-13.	Scopus, DOAJ, ERIH PLUS, CEEOL	
Припадност рада ужој научној области којој припада предмет истраживања докторске дисертације		ДА	

3. УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Наслов докторске дисертације: Лингвистичка анализа лидерства из угла појмовних метафора на енглеском језику	
2. Научно поље и ужа научна област: Филологија – Наука о језику: Специфични језици – енглески језик	
3. Датум прихватања теме докторске дисертације и бројеви одлука одговарајућих органа чланица и Универзитета: 01.02.2024.; Сенат Универзитета у Бањој Луци; Број одлуке: 02/04-3.192-37/24	
4. Датум прихватања Извјештаја комисије за оцјену подобности студента, теме и ментора за израду докторске дисертације и бројеви одлука одговарајућих органа чланица и Универзитета: 28.03.2024., Сенат Универзитета у Бањој Луци; Број одлуке: 02/04-3.643-41/24	
5. Садржај докторске дисертације уз навођење броја страна:	
Introduction.....	1
Overview of cognitive linguistics	5
Embodied cognition.....	7
Frame semantics	9
Conceptual metaphor theory	10
Metaphorical mappings	11
Embodiment of metaphors.....	12
Cultural and social influence of metaphors	13
Classification of metaphors	15
Cognitive and neural basis.....	16
Philosophical implications.....	17
Relationship between language and thought	19
Sapir-Whorf hypothesis	19
Influence of language on perception and cognition.....	20
Applications and implications	28

Psychology.....	28
Anthropology.....	29
Artificial intelligence.....	29
Language education.....	30
Language disorders.....	31
Neuroscience.....	32
Impact of cognitive linguistics on leadership studies.....	33
Overview of leadership theories.....	34
What is leadership?.....	35
A brief history of leadership studies.....	36
Leadership styles.....	39
Autocratic.....	41
Democratic.....	50
Transactional.....	59
Transformational.....	70
Servant.....	82
Charismatic.....	94
Leadership metaphors analysis.....	112
Autocratic leadership metaphors.....	113
Leader is Sovereign.....	114
Leader is Architect.....	116
Leader is Captain.....	118
Leader is Gatekeeper.....	121
Leader is Conductor.....	123
Leader is Guardian.....	124
Autocratic leadership metaphors summary.....	126
Democratic leadership metaphors.....	127
Leader is Facilitator.....	128
Leader is Captain.....	131
Leader is Conductor.....	133
Leader is Gardener.....	135
Leader is Coach.....	137
Leader is Bridge.....	139
Democratic leadership metaphors summary.....	142
Transactional leadership metaphors.....	143
Leader is Merchant.....	144
Leader is Captain.....	146
Leader is Coach.....	148
Leader is Banker.....	150
Leader is Judge.....	152
Leader is Negotiator.....	154
Transactional leadership metaphors summary.....	156
Transformational leadership metaphors.....	157
Leader is Visionary.....	158
Leader is Architect.....	160
Leader is Captain.....	162

Leader is Conductor.....	164
Leader is Gardener.....	167
Leader is Coach	169
Transformational leadership metaphors summary	171
Servant leadership metaphors	172
Leader is Servant	173
Leader is Architect	175
Leader is Gardener.....	177
Leader is Coach	179
Leader is Steward	181
Leader is Beacon.....	183
Servant leadership metaphors summary	185
Charismatic leadership metaphors	186
Leader is Magnet	187
Leader is Architect	189
Leader is Captain	191
Leader is Conductor.....	193
Leader is Beacon.....	195
Leader is Explorer.....	197
Charismatic leadership metaphors summary	199
Concluding remarks and discussion	200
Bibliography	209
Appendix.....	229

6. Истаћи основне податке о докторској дисертацији: обавезно укључујући обим, број и називе поглавља, број табела, слика, шема, графикона и број литературних навода:

Докторска дисертација написана је академским стилем на енглеском језику, фонт Times New Roman, величине 12 и проредка 1,5, те садржи 208 страница садржаја и 30 страница које садрже насловну страну, метаподатке, те садржај и прилоге.

У дисертацији је представљено пет слика, те је искориштено 286 библиографских јединица. Структуру дисертације чини 7 поглавља: 1. Introduction, 2. Overview of cognitive linguistics, 3. Overview of leadership theories, 4. Leadership metaphors analysis, 5. Concluding remarks and discussion, 6. Bibliography, 7. Appendix.

1. Наслов докторске дисертације.
2. Научно поље и ужа научна област.
3. Датум прихватања теме докторске дисертације и бројеви одлука одговарајућих органа чланица и Универзитета.
4. Датум прихватања Извјештаја комисије за оцјену подобности студента, теме и ментора за израду докторске дисертације и бројеви одлука одговарајућих органа чланица и Универзитета.
5. Садржај докторске дисертације уз навођење броја страна.
6. Истаћи основне податке о докторској дисертацији: обавезно укључујући обим, број и називе поглавља, број табела, слика, шема, графикона и број литературних навода.

4. УВОД И ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

Ово истраживање се бави односом између когнитивне лингвистике и теорија лидерства, са посебним фокусом на улогу појмовних метафора у разумијевању и обликовању појма лидерства. Циљ ове докторске дисертације је да истражи механизме путем којих појмовне метафоре у дискурсу лидерства утичу на разумијевање концепта лидерства и деконструисање значењских оквира који произилазе из ове филозофије. Истраживање укључује идентификацију и анализу појмовних метафора који се односе на различите типове лидерства.

Детаљном лингвистичком анализом утврђују се обрасци и варијације у метафоричком језику. На основу резултата који произилазе из предложеног аналитичког модела представимо предности и мане метафоричког језика у лидерству. Истраживање доприноси бољем разумијевању примјенљивости когнитивне лингвистике на пољу лидерства нудећи нову перспективу о томе како језик обликује концептуалне оквири у овом домену. Дисертација додатно пружа практичан увид у начине примјене језичких пракси на стилове лидерства и организациону културу.

Примарна хипотеза каже да је лидерство језички конструкт, те да је концептуално устројено. Друга претпоставка је да је лидерство категоријски разнородно и у складу с тим се могу уочити посебни когнитивни и вриједносни системи који се могу приказати путем појмовних метафора. Посљедња хипотеза је да језички аспекти представљају почетну тачку у обликовању лидерског информацијског пакета.

У постојећој литератури предметне области су потпуно раздвојене и истраживане понаособ. Истраживано је лидерство као такво, те се значајно говорило и о појмовних метафорама као једном од стубова когнитивне лингвистике, али нису истражене појмовне метафоре које се односе на стилове лидерства.

Значај истраживања огледа се у унапријеђењу лидерства те начину на који лидери воде људе и организације коришћењем когнитивнолингвистичких стратегија приликом комуникације с тимом. Коришћењем истраженог метафоричког језика лидери поистовјећују организацију са панданом из изворног домена појмовне метафоре, и на тај начин ефикасније воде тим.

Због своје квалитативне природе, ова докторска дисертација даје нову димензију теоријама лидерства те отвара простор за истраживање метафоричког језика прилагођеног другим, неистраженим стиливима лидерства. Такође, унапређује лидерство као поље на већ поменут начин.

1. Укратко описати разлоге због којих су истраживања предузета и представити проблем, предмет, циљеве и хипотезе.
2. На основу прегледа литературе, сажето приказати резултате претходних истраживања у вези проблема који је истраживан (водити рачуна да обухвата најновија и најзначајнија сазнања из те области код нас и у свијету).
3. Навести допринос тезе у рјешавању изучаваног предмета истраживања.
4. Навести очекивани научни и практични допринос дисертације.

5. МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДОЛОГИЈА РАДА

Истраживање полази од прелиминарних увида у типологију и категоризацију лидерства у референтним изворима (Demitras O., A Handbook of Leadership Styles. (2020). United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.; Chestnut, B. (2017). The 9 Types of Leadership: Mastering the Art of People in the 21st Century Workplace. United States: Post Hill Press.; Ashton, J. (2021). The Nine Types of Leader: How the Leaders of Tomorrow Can Learn from the Leaders of Today. India: Kogan Page Incorporated.; Murphy, M. (2019). Leadership Styles: How to Discover and Leverage Yours. United States: Leadership IQ Press.; <https://www.verywellmind.com/personality-psychology-4157179>).

Сљедећи корак се односи на издвајање и верификовање најфреквентнијих категорија лидерства. Овај дио утемељен је на контрастивно-компаративној методи. Након што су утврђене учестале и референтно релевантне типологије лидерства, састављен је прелиминарни списак на основу којег слиједи формулисање емпиријски заснованих појмовних метафора како би се успоставила јасна и недвосмислена повезница између лидерства као идејно-филозофског система и језичких структура у виду појмовних метафора из домена когнитивнолингвистичке апаратуре.

У аналитичком дијелу тестира се предложени модел и радне хипотезе. Након подробне обраде, у завршним дијеловима рада који укључују и сам закључак, представља се ваљаност како хипотеза, тако и аналитичког модела уз додатне опсервације настале током анализе.

1. Описати и дати основне карактеристике материјала који је обрађиван, критеријуме који су узети у обзир за избор материјала.
2. Дати кратак увид у примијењени метод истраживања, при чему је важно оцијенити сљедеће:
 - 2.1. Да ли су примијењене методе истраживања адекватне, довољно тачне и савремене, имајући у виду достигнућа на том пољу у свјетском оквиру;
 - 2.2. Образложити евентуалне измјене првобитног плана истраживања;
 - 2.3. Да ли је обим истраживања довољан за доношење поузданих закључака или је потребно проширити постојеће или увести нове методе;
 - 2.4. Да ли је статистичка обрада података адекватна, ако је кориштена при обради резултата.

6. РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Дисертација продире у сложени однос између когнитивне лингвистике и теорија лидерства, фокусирајући се на значајну улогу коју појмовне метафоре имају у обликовању нашег разумијевања и практиковања лидерства кроз различите стилове. Научни допринос овог рада лежи у свеобухватном прегледу начина на који метафоре одражавају концептуализацију и праксу лидерства, обухватајући аутократско, демократско, трансакционо, трансформационо, услужно и харизматско лидерство.

Налази откривају опсежан низ појмовних метафора које разјашњавају природу лидерства у различитим стиловима. На примјер, метафоре попут „Лидер је суверен“ и „Лидер је баштован“ пружају увиде у аутократско и демократско лидерство, респективно, демонстрирајући како се лидерство перципира и спроводи кроз ове лингвистичке слике. Истраживање показује да ове метафоре нису само описне већ

активно обликују наше разумијевање лидерства, утичући на комуникацију, интерпретацију и имплементацију улога и понашања лидера.

Научни допринос дисертације огледа се и у њеном методолошком приступу, премошћујући јаз између когнитивне лингвистике и теорије лидерства како би илустровала снажан утицај језика и метафоре у домену лидерства. Нудећи нијансирану анализу везе између специфичних метафора и различитих стилова лидерства, истраживање ставља фокус на разноликост и сложеност инхерентну лидерству. Штавише, поставља тезу да метафорички језик може служити као динамичан алат за лидере, омогућавајући им да пренесу своју визију, инспиришу пратиоце и ефикасније се носе са сложеношћу праксе лидерства.

У цјелини, дисертација обогаћује наше разумијевање лидерства кроз призму когнитивне лингвистике, откривајући нове перспективе о томе како појмовне метафоре леже у основи и утичу на стилове и праксе лидерства.

Ово истраживање може да послужи као полазна тачка за опширнију студију, која би с једне стране проширила спектар стилова лидерства, а с друге истражила и друге циљне домене у односу на приказане.

1. Укратко навести резултате до којих је студент дошао.
2. Оцијенити да ли су добијени резултати јасно приказани, правилно, логично и јасно тумачени, упоређујући их са резултатима других аутора и да ли је студент при томе испољавао довољно критичности.
3. Посебно је важно истаћи до којих нових сазнања се дошло у истраживању, који је њихов теоријски и практични допринос, те да ли указују на нове правце истраживања.

7. ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Докторска дисертација кандидата Ненада Блаженовића под називом *Лингвистичка анализа лидерства из угла појмовних метафора на енглеском језику* његов је самостални научно-истраживачки рад, који користи раније недовољно искориштен квантитативни и квалитативни приступ когнитивно-лингвистичком истраживању лидерства из угла појмовних метафора на енглеском језику, те долази до нових сазнања која могу бити од користи и допринијети бољем разумијевању сложености односа између когнитивне лингвистике и теорије лидерства откривајући опсежан низ појмовних метафора које разјашњавају природу лидерства у различитим стиливима.

Истраживање показује да ове метафоре активно обликују наше разумијевање лидерства, утичући на комуникацију, интерпретацију и имплементацију улога и понашања лидера. У цјелини, дисертација обогаћује наше разумијевање лидерства кроз призму когнитивне лингвистике, откривајући нове перспективе о томе како се појмовне метафоре налазе у основи и утичу на стилове и праксе лидерства, те, као таква такође може допринијети и практичним аспектима даљих истраживања.

Комисија закључује да је кандидат теоријско-методолошки утемељио докторску дисертацију и дошао до значајних резултата, те позитивно оцјењује дисертацију *Лингвистичка анализа лидерства из угла појмовних метафора на енглеском језику* кандидата Ненада Блаженовића, те предлаже Научно-наставном вијећу Филолошког факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана дисертације пред Комисијом у назначеном саставу.

1. Навести најзначајније чињенице које дају научни значај тези.
2. На основу укупне оцјене дисертације, комисија предлаже:
 - да се докторска дисертација прихвати, а студенту одобри одбрана,
 - да се докторска дисертација враћа студенту на дораду (да се допуни или измијени) или
 - да се докторска дисертација одбија.

Мјесто и датум:
Бања Лука, 10.7.2024

др Санел Хаџиахметовић Јурида, ванредни
професор
предсједник Комисије, ментор, с.р.

др Емир Мухић, ванредни професор
члан, коментор, с.р.

др Далибор Кесић, редовни професор
члан, с.р.

др Јелена Шајиновић Новаковић, ванредни професор
члан, с.р.